Swyddfa Comisiynydd
Yr Heddlu a Throseddu
GWENT
Office of Police and
Crime Commissioner

Gweithdrefn ar gyfer Cwynion yn ymwneud â Chydymffurfiaeth â Safonau'r Gymraeg

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Beth yw Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb?

Mae Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb yn asesiad sy'n seiliedig ar dystiolaeth o sut bydd Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd yn ategu dyletswyddau cydraddoldeb cyffredinol Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu (Swyddfa'r Comisiynydd), yn ogystal â nodi potensial ar gyfer unrhyw effaith negyddol sylweddol ar bobl neu grwpiau o bobl. Bydd yr Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb yn amlinellu unrhyw gamau i unioni hyn hefyd.

Er mwyn hwylustod, yn y ddogfen hon defnyddir y term 'Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd', ond rhaid cymryd ei fod yn golygu unrhyw swyddogaethau, gweithgareddau neu benderfyniadau a allai effeithio ar gymunedau allanol neu bersonél mewnol.

1.0 Adran Adnabod

Teitl Polisi / Gweithdrefn:	**Gweithdrefn ar gyfer Cwynion yn ymwneud â Chydymffurfiaeth â Safonau'r Gymraeg**
Rheolwr Arwain Swyddfa'r Comisiynydd	**Prif Weithredwr**
Perchennog y Polisi:	**Pennaeth Strategaeth**
Dyddiad Gweithredu:	**Rhagfyr 2020**
Dyddiad Adolygu:	**Rhagfyr 2024**

2.0 Pwrpas

2.1 Nodau

Beth yw amcanion y Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd a sut maent yn gysylltiedig ag amcanion ehangach y sefydliad?

Nod y weithdrefn hon yw sicrhau yr ymdrinnir â chwynion yn ymwneud â chydymffurfiaeth y sefydliad â Safonau'r Gymraeg yn unol â'r gofynion a amlinellir yn y Safonau hynny.

Mae'r ddogfen yn ategu ymrwymiad y sefydliad i weithio i gyflawni gwasanaeth dwyieithog mewn perthynas â phlismona a chyfrifoldebau eraill a osodir ar Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu.

Mae rhagor o wybodaeth am swyddogaeth y Comisiynydd ar gael yma:
https://www.gwent.pcc.police.uk/cy/amdanom-ni/fy-nghyfrifoldebau/

2.2 Ysgogwyr

Beth sy'n ysgogi neu'n symbylu datblygiad y Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd hwn?

- Datblygwyd y weithdrefn yn unol â'r gofynion a osodwyd ar Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu gan Safonau'r Gymraeg.

- Ei bwriad yw sicrhau dull cyson ac effeithiol o ymdrin â chwynion yn ymwneud â chydymffurfiaeth Swyddfa'r Comisiynydd â Safonau'r Gymraeg.

2.3 Dyletswyddau Cydraddoldeb

Mae'r adran hon yn amlinellu a yw'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd hwn yn helpu i gefnogi dyletswyddau cydraddoldeb Swyddfa'r Comisiynydd, ac ym mha ffordd.

2.3.1 **Sut mae'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd hwn yn helpu i ddileu gwahaniaethu, aflonyddu ac erledigaeth?**

- Nod y weithdrefn hon yw dileu gwahaniaethu sy'n gysylltiedig â defnyddio'r Gymraeg wrth sicrhau yr ymdrinnir ag unrhyw gwynion yn ymwneud â chydymffurfiaeth y sefydliad â Safonau'r Gymraeg yn effeithiol a galluogi gwelliannau.

2.3.2 **Sut mae'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd hwn yn helpu i ddatblygu cyfle cyfartal rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchodedig berthnasol a phobl nad ydynt yn ei rhannu?**

- Er nad yw'r Gymraeg yn nodwedd warchodedig, fel sefydliad rydym wedi ei gwneud yn gydnaws â'r nodweddion gwarchodedig er mwyn cadarnhau ein dulliau o ddarparu gwasanaethau ar gyfer ein cymunedau allanol a mewnol sy'n siarad Cymraeg.

2.3.3 **Sut mae'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd hwn yn helpu i feithrin cydberthnasau da rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchodedig berthnasol a phobl nad ydynt yn ei rhannu?**

- Nod y weithdrefn hon yw darparu proses effeithiol i sicrhau yr ymdrinnir yn deg â chwynion yn ymwneud â'r Gymraeg a rhoi sicrwydd o ddyheadau’r sefydliad wrth ddarparu gwasanaethau Cymraeg.

2.3.4 **Sut mae'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd hwn yn cael effaith gadarnhaol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg?**

- Nod y weithdrefn hon yw sicrhau na wahaniaethir yn anfwriadol yn erbyn pobl sy'n defnyddio'r Gymraeg wrth i ni ddarparu ein gwasanaethau sy'n gydnaws â Safonau'r Gymraeg.

2.3.5 **Sut mae'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd hwn yn cael effaith gadarnhaol ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg?**

- Mae'r weithdrefn hon yn benodol ar gyfer cydymffurfiaeth y sefydliad â Safonau'r Gymraeg.

3.0 Asesiad

Mae'r adran hon yn asesu a oes unrhyw agweddau ar y Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd, gan gynnwys sut mae'n cael ei ddarparu neu sut y ceir mynediad ato, a allai gyfrannu at anghydraddoldeb neu wahaniaethu.

3.1 Oedran

A allai'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd gael effaith negyddol sylweddol ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd warchodedig hon?

- Nid oes tystiolaeth i awgrymu y bydd yn cael effaith negyddol sylweddol ar unrhyw unigolyn mewn perthynas ag oedran.

3.2 Anabledd

A allai'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd gael effaith negyddol sylweddol ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd warchodedig hon?

- Nid oes tystiolaeth i awgrymu y bydd yn cael effaith negyddol sylweddol ar unrhyw unigolyn gydag anabledd cydnabyddedig neu ganfyddedig.
- Os gofynnir amdano, gellir darparu fersiwn braille (gan gynnwys braille Cymraeg), sain neu fersiwn print bras o'r polisi hwn.

3.3 Ailbennu Rhywedd

A allai'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd gael effaith negyddol sylweddol ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd warchodedig hon?

- Nid oes tystiolaeth i awgrymu y bydd yn cael effaith negyddol sylweddol ar unrhyw unigolion o unrhyw rywedd sydd wedi cael triniaeth ailbennu rhywedd neu sydd yn y broses o ailbennu rhywedd.

3.4 Priodas a Phartneriaeth Sifil

A allai'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd gael effaith negyddol sylweddol ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd warchodedig hon?

- Nid oes tystiolaeth i awgrymu y bydd yn cael effaith negyddol sylweddol ar unrhyw unigolion sydd wedi dewis ymgymryd ag unrhyw bartneriaeth gyfreithiol gydnabyddedig.

3.5 Beichiogrwydd a Mamolaeth

A allai'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd gael effaith negyddol sylweddol ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd warchodedig hon?

- Nid oes tystiolaeth i awgrymu y bydd yn cael effaith negyddol sylweddol ar unrhyw unigolyn a allai fod yn feichiog neu ar absenoldeb mamolaeth/tadolaeth.

3.6 Hil

A allai'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd gael effaith negyddol sylweddol ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd warchodedig hon?

- Nid oes tystiolaeth i awgrymu y bydd yn cael effaith negyddol sylweddol ar unrhyw unigolyn neu grŵp o unrhyw hil neu gefndir diwylliannol.

3.7 Crefydd neu Gred

A allai'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd gael effaith negyddol sylweddol ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd warchodedig hon?

- Nid oes tystiolaeth i awgrymu y bydd yn cael effaith negyddol sylweddol ar unrhyw unigolyn neu grŵp sydd â chredoau crefyddol.

3.8 Rhyw

A allai'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd gael effaith negyddol sylweddol ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd warchodedig hon?

- Nid oes tystiolaeth i awgrymu y bydd yn cael effaith negyddol sylweddol ar unrhyw unigolyn neu grŵp ar sail eu rhyw.

3.9 Cyfeiriadedd Rhywiol

A allai'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd gael effaith negyddol sylweddol ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd warchodedig hon?

- Nid oes tystiolaeth i awgrymu y bydd yn cael effaith negyddol sylweddol ar unrhyw unigolyn neu grŵp ar sail eu rhyw neu rywioldeb.

3.10 Y Gymraeg

A allai'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd gael effaith niweidiol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg?

- Nod y weithdrefn hon yw cefnogi cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg trwy alluogi'r sefydliad i roi sylw effeithiol i unrhyw gwynion neu anfodlonrwydd cyhoeddus yn ymwneud â'i gydymffurfiaeth â Safonau'r Gymraeg.

A allai'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd drin Y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg?

- Nod y weithdrefn hon yw cefnogi ymrwymiadau'r sefydliad dan Safonau'r Gymraeg ac mae'n ategu ein gwaith i drin y Gymraeg yr un fath â'r Saesneg.

4.0 <u>Camau Gweithredu a Chanlyniadau</u>

Mae'r adran hon yn rhestru unrhyw gamau gweithredu y bydd angen eu cymryd er mwyn rhoi sylw i unrhyw effaith niweidiol sydd wedi cael ei nodi.

4.1 Cynllun Gweithredu

(i) Effaith a nodwyd:

- Ni nodwyd unrhyw effaith

(ii) Cam Gweithredu:

- Ddim yn berthnasol

(iii) Sail Resymegol:

- Ddim yn berthnasol

(iv) Dyddiad Cwblhau:

- Ddim yn berthnasol

(v) Dyddiad Adolygu:

- Ddim yn berthnasol

4.2 Canlyniadau

Mae'r adran hon yn crynhoi canlyniad y Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd yn dilyn yr asesiad hwn.

- **A oes angen newid y Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd?**
  Nac oes

- **A oes angen newid mawr i'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd?**
  Nac oes

- **Mae'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd wedi cael ei addasu i leihau effeithiau niweidiol**
  Ddim yn berthnasol

- **Mae'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd yn parhau er gwaethaf potensial ar gyfer effaith**
  Ddim yn berthnasol

- **Mae'r Polisi, Gweithdrefn neu Weithgaredd wedi cael ei ddileu oherwydd gwahaniaethu anghyfreithiol gwirioneddol neu bosibl.**
  Ddim yn berthnasol

4.3 Adolygu

Caiff y Weithdrefn hon ei hadolygu erbyn Ebrill 2024 yn unol â dyddiad adnewyddu'r polisi a'r weithdrefn.